

Schemer

Er gebeurt van alles in het schemergebied tussen het werkerrein van de raad van commissarissen en het bestuur. Je vindt daar vanzelfsprekend commissarissen die bestuurdertje spelen. Vaak pakt dat verkeerd uit.

Niet zo erg, maar wel lastig is de figuur van de gedelegeerd commissaris. Deze heeft van zijn raad een bijzondere taak gekregen in verhouding tot het bestuur. Dikwijls gaat het dan om de voorzitter. Deze houdt bijvoorbeeld op verzoek van de raad tussentijds contact met het bestuur. Een gedelegeerd commissariaat kan ook om ernstigere kwesties gaan. Bij een diepgaand conflict met de vakbond kan een gedelegeerd commissaris de bestuurders in de onderhandelingen bijstaan (let wel: niet zelf onderhandelen!). Er kan in een bedrijf ook weleens een crisis optreden in het bestuur. Dan wordt van de raad van commissarissen een oplossing verwacht. Die is niet zo makkelijk te realiseren met vijf of zeven mensen tegelijk. Het is dan handig om een of twee commissarissen te belasten met een bemiddelingsmissie.

Voordat hij of zij het weet landt de gedelegeerd commissaris in zo'n geval met beide voeten op de grond. Voordat hij het weet is hij volop aan het besturen. Dan is er een serieuze rolvervaging. Een gedelegeerd commissaris kan namelijk nooit meer bevoegdheden uitoefenen dan de raad van commissarissen zelf heeft. Hoe een gedelegeerd commissaris zijn taak ook uitoefent, ook al gaat hij volop besturen, hij blijft commissaris. Juridisch gezien heeft besturen tot gevolg dat hij wettelijk wel als bestuurder wordt beschouwd, maar dat alle andere individuen in de raad op grond van art. 2:138 jo. 2:14 en 2:19 BW (mede)verantwoordelijk zijn voor zijn eventuele fouten.

Het feit dat een bepaalde taak aan een gedelegeerd commissaris is opgedragen, heeft niet tot gevolg dat bevoegdheden van de raad worden overgedragen of beperkt. De raad van commissarissen blijft zelf steeds bevoegd om de desbetreffende taken toch zelf uit te voeren, of om ze terug te nemen of aan te passen. Overigens kan een verantwoordelijkheid die bij de raad als geheel ligt, bijvoorbeeld het nemen van besluiten over bepaalde in de statuten omschreven bestuurshandelingen, niet worden gedelegeerd aan een individuele commissaris.

Het is verstandig om als raad bij het opdragen van een specifieke taak in relatie tot het bestuur met een commissaris een tijdslot af te spreken. Denk daarbij aan een periode van enkele maanden als het om taken in het grensgebied naar besturen gaat. In de praktijk zie je vaak dat gedelegeerde commissarissen taken krijgen die veel verder gaan dan de bevoegdheden die de raad zelf heeft. Strikt genomen behoort dat niet, maar wat niet behoort gebeurt toch.

De figuur van de gedelegeerd commissaris krijgt een bijzondere vorm in het geval dat de raad van commissarissen zelf tijdelijk het bestuur overneemt bij belet of ontstentenis van een of meerdere bestuurders. Je spreekt van belet als er een tijdelijke onderbreking is van de functie-uitoefening. Je spreekt van ontstentenis als er een vacature is. Denk bijvoorbeeld aan (langdurige) ziekte. In dat geval gaat de raad welbewust op de stoel van het bestuur zitten, simpelweg omdat er geen (volledig) bestuur is. In veel statuten is dit geval ook uitdrukkelijk geregeld. Echter is het ook hier van groot belang om dan als raad of individu niet voluit te gaan besturen. Je moet het meer zien als 'op de winkel passen'. Je belangrijkste opdracht bij ontstentenis is het vinden van een nieuwe bestuurder. Je moet zeker geen grote veranderingen doorvoeren of eigen beleid formuleren. Het is ook in dit geval verstandig om vooraf een beperking in de tijd aan te brengen, bijvoorbeeld maximaal drie of vier maanden. Zo voorkom je dat je te lang in de schemer blijft. Daarna wordt het namelijk donker.

[Frank Kunneman](#)
VanEps Kunneman VanDoorne
Attorney at law | Partner

T +5999 461 3400 ext. 254
E kunneman@vandoorne.com
